

Hanno Dijkhorst (tweede van rechts) samen met Stefan Veenstra (midden) in de broederij.

“Kuikens niet meer ‘onnodig plagen’ tijdens de productiefase”

Kuikens vaccineren met de in-ovo methode wordt steeds meer toegepast in Nederland

CEVA en pluimveepraktijken hebben ervaring opgedaan met in-ovo vaccinatie. CEVA is ervan overtuigd dat deze preventieve manier van ziekte- en virusbestrijding veel voordelen biedt ten opzichte van het achteraf in het veld vaccineren. In de landen om ons heen wordt de techniek al veel toegepast, maar Nederland blijft in dit geval wat achter. Volgens Avecur-dierenarts Stefan Veenstra heeft dat een aantal redenen: “Nederland kent minder integraties. Ieder bedrijf beslist autonoom en voordelen over de gehele keten zijn minder inzichtelijk voor de individuele schakels.”

Pluimveepraktijk Avecur loopt hiermee voorop in de transitie van het verdienmodel richting expertise, databeheer en laboratorium. We doen hiermee wat de politiek (en samenleving) van ons verwacht: geen geld verdienen aan medicatie, maar aan kennis, onderzoek en kunde.”

“VACCINEREN VOORDAT ER IETS VAN HET KUIKEN VERWACHT WORDT”

VOORDELEN
En daarmee heeft Veenstra direct een gevoelig punt: pluimveedieren-artsen zijn vaak (terecht) voorzichtig met het toepassen van nieuwe technieken, omdat het dierenwelzijn op het spel staat. Volgens Veenstra is die angst in dit geval ongegrond, want in-ovo vaccinatie is al een beproeft concept in geïntegreerde pluimveelanden en het biedt enkel voordelen: zowel voor de kip, de pluimveehouders als de dieren-artsen: “Er is al veel Nederlandse en buitenlandse data en er zijn ook steeds meer pluimveebedrijven die kiezen voor een dierenarts die in-ovo toepast. En ook dat aantal groeit, omdat ook de artsen zien dat in-ovo minder ent-reacties geeft en zorgt voor een betere beschermingsdekkinggraad. Uit de

onderzoekscijfers blijkt dat traditioneel enten een maximale bescherming oplevert van zeventig procent, terwijl in-ovo honderd procent bescherming biedt. Daarnaast is er minder entstof-verlies, omdat

elk kuiken een eigen dosis – individuele bescherming – krijgt en de entstof niet via (bijvoorbeeld) het drinkwater, maar rechtstreeks in het ei wordt toegepast. Tot slot zorgt deze methode ook voor minder

spreiding van levende vaccins naar andere koppels.”

Al die voordelen bij elkaar leveren voor de pluimveehouders en de slachterijen betere resultaten op

Stefan Veenstra (Avecur) en Hanno Dijkhorst (CEVA) in gesprek.

doordat het entingproces zorgt voor een homogene cyclus van geboorte tot slacht: “Met name het afkeurpercentage op slachtniveau daalt drastisch. Grote slachterijen zijn dan ook enorm geïnteresseerd in deze manier van inenten”, zo vertelt Veenstra. Bij CEVA noemt men dat de ‘peaceful cycle’ en dat draagt direct bij aan een beter dierenwelzijn omdat het een heel diervriendelijke vaccinatiemethode is, merkt ook Veenstra in de dagelijkse praktijk: “Als ik de kuikens in het veld ga enten, dan breng ik levende virussen in het lichaam op het moment dat de kuikens al aan het groeien zijn en nu brengen we dat in nog voordat er iets van het

kuiken verwacht wordt, namelijk als ze nog in het ei zitten. We hoeven de kuikens dus niet meer ‘onnodig te plagen’ gedurende de productiefase.”

“MINDER ARBEID, HONDERD PROCENT DEKKING EN BETERE GROEI”

MAREK-BESCHERMING
De ent-methode wordt steeds meer omarmd door de sector en

dat komt volgens Veenstra ook omdat de methodiek goed past bij conceptkippen: “Daar wordt het veel ingezet omdat er een Marek-component in de entstof zit. Het newcastle vaccin bevat een Marek component. Omdat traag groeiende kippen langer leven, zien we regelmatig verschijnselen van Marek. Een mooie bijkomstigheid van dit vaccin is dat je ook bescherming tegen Marek meegeeft.”

De methode is dus niet nieuw, maar krijgt onder andere vanwege de komst van conceptkippen wél een tweede kans in Nederland. De geluiden dat de kuikens beschadigd worden doordat de naald in het ei

gaat, behoren inmiddels ook tot het verleden, want CEVA (dat de vaccins en via Ecat-ID het equipment levert) heeft een manier gevonden om contact met het kuiken zelfs te voorkomen. Veenstra: “Voorheen werd een deel van de kuikens dood geprikt, maar dat is nu niet meer het geval. We prikken namelijk niet in het kuikentje zelf, maar in zijn vruchtvlies. De dual-pressure naalden die CEVA levert, voelt de weerstand van het kuiken en zo worden ent-verliezen bij elke eivorm voorkomen. Alle ent-risico’s zijn verdwenen, maar het is geen wondermiddel. Het kuiken moet nog steeds goed door de dierenarts in het veld in de gaten gehouden worden, maar alle bescherming die je een kuiken mee kan geven op het gebied van Gumboro, Marek, NCD en IBV geef je mee met het totaal afgeënte kuiken.”

ERVARINGEN
Pluimveehouders die al met in-ovo werken, koppelen enkel positieve ervaringen terug richting de Avecur-dierenarts: “Op het moment dat mensen ermee gaan werken, blijven ze er ook mee doorgaan. En dat zegt eigenlijk al genoeg, want voordat een pluimveebedrijf de stap zet, is men vaak huiverig. Dat heeft onder andere te maken met die ent-risico’s. Pluimveehouders zijn bang dat deze manier van vaccineren ten koste gaat van de kuikenkwaliteit. Eenmaal ervaring opgedaan merken ze dat dit niet het geval is en dan zien ze ook al vrij snel de voordelen.”

Veenstra vervolgt: “Nu moet er afhankelijk van de entstof, een, of tweemaal verplicht levend NCD geënt worden vanaf 72 uur na uitkomst en voor 18 dagen leeftijd. Dat betekent dat er per ronde minimaal één of twee keer het immuunsysteem aangetast wordt doordat

er levende virussen bij het dier binnenkomen. Door gebruik te maken van in-ovo worden die stressmomenten voorkomen door het NCD op een Marek-virus te zetten en in het ei mee te geven. Dat effect ziet de pluimveehouder direct terug in de groeicurve van zijn koppel. De pluimveehouders waarmee wij samenwerken ervaren minder arbeid, zien een honderd procent dekking en een homogene gezonde ronde.”

VACCINS COMBINEREN VOOR LEGSECTOR
Het in-ovo vaccineren maakte dus flinke stappen voorwaarts, maar is volgens Hanno Dijkhorst van CEVA niet uitontwikkeld: “Hetgeen we nu leveren werkt gewoon perfect voor zowel pluimveehouder als het vleeskuiken, maar we zijn ook technieken aan het ontwikkelen die voor de legsector bruikbaar zijn, want ook die kippen worden steeds ouder en hebben steeds vaker een vaccin nodig. Dat doen we door vaccins met elkaar te combineren en meerdere vaccinaties in één keer uit te voeren.”

DUTCH POULTRY EXPO
Op de Duth Poultry expo is CEVA aanwezig met een stand: “We laten daar zien hoe het werkt, delen ervaringen van pluimveehouders en dierenartsen. Dit is een vaccinatieprogramma waarmee we als sector in staat zijn het dierenwelzijn te vergroten, de ziektedruk en het afkeurpercentage te laten dalen en dat alles bij elkaar geeft het de pluimveehouder meer rust en ruimte om zijn vak goed uit te oefenen.” ■

MEER INFORMATIE OVER IN-OVO VACCINATIE?
CEVA Santé Animale B.V.
Website: www.egginject.com
E-mail: info@ceva.nl

COLOFON

De Pluimveekrant is een special interest uitgave dat deel uitmaakt van het kennis- en communicatiepodium www.pluimveeactueel.nl.

Bladmanagement:
Eline Kortés (06 - 20 97 90 24)
eline.kortes@prosu.nl

Adverteren:
Lisanne Andeweg (06 - 51 43 07 80)
lisanne.andeweg@prosu.nl
Jan Geert Vedelaar (06 - 51 26 87 55)
jangeert.vedelaar@prosu.nl
Eline Kortés (06 - 20 97 90 24)
eline.kortes@prosu.nl

Oplage: 4.500 exemplaren
Frequentie: Vier keer per jaar
Redactie: Richard Bender, Edwin van der Beek, WUR
Fotografie: Industrie, Geraldine Nikkels
Vormgeving: Stefan Pruijsen
Drukkerij: Hoekstra Krantendruk

PluimveeActueel

Prosu Media Producties
Postbus 283, 8250 AG Dronten
T 0320 286939 | F 0320 286985
pluimveeactueel@prosu.nl
www.prosumediaproducties.nl